ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΕΡΓΑΣ ΦΟΝ ΓΚΕΜΠΧΑΡΤ

ΜΙΑ ΓΡΗΑ ΠΕΘΑΙΝΕΙ...

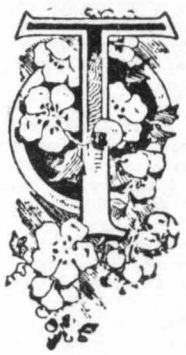

ΑΧΑ κοιμᾶμαι τώρα — ἢ δὲν κοιμᾶμαι; Πρέπει νὰ ρωτήσω τὸν γιατρὸ ὅταν θἄρθῃ. Γιὰ ὅλα πρέπει νὰ ρωτάω τώρα τὸν γιατρό. Κι' αὐτὸς μοῦ ἀπαντάει πάντα πὼς ἡ ἀρρώστεια μου δὲν εἶνε σοβαρὴ καὶ πὼς ἡ ἐνέσεις ποὺ μοῦ κάνει εἶνε μόνο δυναμωτικές, γιὰ νὰ μπορέσω νὰ κοιμηθῶ καὶ νὰ ἀνακτήσω τὶς δυνάμεις μου. Δὲν μπορῶ νὰ πολυσκεφτῶ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιατὶ ἡ σκέψη μου ἀδυνάτισε τώρα τελευταῖα τρομερά. Ἀλλὰ τὸν πιστεύω πάντα τὸν γιατρό μου σ' ὅ,τι μοῦ λέει.

Γιατὶ νὰ μὴν τὸν πιστέψω; Γιατὶ θὰ μοῦλεγε ψέμματα; Ὅταν πέθανε ὁ ἄντρας μου, ἀκόμα καὶ τότε μοῦ εἶχε πεῖ τὴν ἀλήθεια. Ὅλα γίνανε καὶ τώρα ὅπως τὰ εἶχε προβλέψει αὐτός. Αἰσθάνομαι πόνους, ὅπως τὸ εἶχε πεῖ ἀπὸ πρίν, κι' ὁ πυρετὸς ἔπεσε, ὅπως ἐπίσης τὄχε πεῖ αὐτός.

Δὲν μπορῶ νὰ σκέπτωμαι πειά. Εἶμαι τόσο κουρασμένη! Θέλω νὰ κοιμηθῶ. Ἡ τοὐλάχιστον ἂς ἔρθει ἐκεῖνο ποὺ μοιάζει μὲ ὕπνο. Ἴσως κάποτε, ἀργότερα, νὰ γίνω πάλι καλά. Ἴσως νὰ μπορέσω νὰ ξανασηκωθῶ καὶ ν' ἀρχίσω νὰ περπατῶ μέσα στὴν κάμαρά μου... Ἀλλὰ καλύτερα ἂς μὴν τὰ σκέπτωμαι αὐτά... Μοῦ φέρνουν ζάλη...

Τὰ μάτια μου ἀνοίγουν μὲ κόπο. Κοντὰ στὸ κρεββάτι μου κάθεται τώρα μιὰ σιλουέττα μὲ ἄσπρο σακκάκι. Ἡ σιλουέττα αὐτὴ μοιάζει μὲ τοῦ Ὄττο, καὶ ἔχει καὶ τὴν ἄλυσσίδα τοῦ ρολογιοῦ ποὺ φοράει ὁ Ὄττο. Ὀνειρεύομαι λοιπὸν ἀκόμα; Ὁ Ὄττο δὲν εἶν' ἐδῶ — ἢ μήπως εἶνε ἀλήθεια αὐτός; Πρέπει νὰ δῶ ψηλότερα — τὸ πρόσωπό του.

Ναί, εἶνε ὁ Ὄττο! Καὶ μοῦ δίνει τὸ χέρι του κι' ἔχει βραχνὴ φωνή, ὅπως ὅταν ἐκάτνιζε πολύ:

— Καλημέρα, μητέρα! Εἶχα κάποια δουλειὰ ἀπὸ δῶ καὶ σκέφτηκα, ἂς πάω νὰ δῶ τὴ μητέρα...

Ἤρθε, λέει, νὰ μὲ δῇ! Χμ... βέβαια... Ἀφοῦ εἶχε δουλειὰ ἀπὸ δῶ... Τί ἀστεῖο! Μὶ ἐγὼ δὲν γελιέμαι ἔτσι εὔκολα... Κάτι ἔκτακτο συμβαίνει γιὰ νἄρθῃ ὁ Ὄττο... Δὲν ἦρθε ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του... Θὰ μποροῦσε νἄρθῃ ὡστόσο... Θὰ τὸν δεχόμουνα... Δὲν θυμᾶμαι πειά... Μὰ εἴχαμε κάποια διαφορὰ μαζύ... Γιὰ νὰ ρθῇ λοιπὸν σήμερα ἐδῶ, θὰ πῇ... θὰ πῇ πὼς θὰ πεθάνω... Θὰ πεθάνω;... Θὰ ρωτήσω τὸν γιατρό μου. Ὁ γιατρὸς θἄρθῃ στὶς δέκα.

— Εἶνε δέκα ἡ ὥρα, Ὄττο;

— Ὄχι, μητεροῦλα, τώρα εἶνε ἕξη, εἶνε ἀπόγευμα, σὲ λίγο θὰ βραδυάσῃ.

Σὲ λίγο θὰ βραδυάσῃ; Μὰ ὄχι, ἐγὼ βλέπω ἀκόμα τόσο καλά.

— Τί γίνεται ἡ γυναῖκα σου, Ὄττο;

— Ἀ, εὐχαριστῶ, μητεροῦλα, μὴν κουράζεσαι γιὰ νὰ μοῦ μιλᾶς. Ἡ Μίννα σοῦ στέλνει πολλοὺς χαιρετισμούς. Εἶχε κρυώσει κι' αὐτὴ τώρα τελευταῖα γιὰ καλά. Ἀλλὰ τώρα τῆς πέρασε.

— Καὶ τὰ παιδιά;

— Εἶνε ὅλα καλά, πολὺ καλά. Ἤθελες νὰ πῆς τίποτε ἄλλο, μητεροῦλα;

— Ὄχι, ὄχι. Ἐτρόμαξες ποὺ μὲ εἶδες ἔτσι, μικροῦλη μου;

— Νὰ τρομάξω; Μὰ ὄχι, νά... Ἤμουνα προετοιμασμένος, ἡ Ἔλσα μᾶς ἔγραφε κάθε μέρα γιὰ τὴν κατάστασί σου.

Ὥστε ἔτσι; Αὐτὸ δὲν τὸ ἤξερα. Τὰ παιδιά μου ξέρουν καὶ τὰ δυὸ πὼς εἶμαι πολὺ βαρειὰ ἄρρωστη. Κι' ὁ γιατρὸς δὲν μοῦ λέει τίποτα. Ἴσως νὰ γελιέαι κι' ὁ γιατρός. Θἄτρεπε ὅμως νὰ δῇ πόσο ἀδύναμη εἶμαι... Μοῦ φαίνεται ὅτι... ὅτι πλησιάζει ὁ αἰώνιος ὕπνος... ὅτι κάτι δὲν εἶνε πειὰ ἐν τάξει.

— Πονᾶς, μητεροῦλα;

Ὁ Ὄττο ἔχει μιὰν ἔκφρασι ὅπως ὅταν ἦταν μικρὸς κι' ἤθελε νὰ μοῦ κρύψῃ κάτι... Ναί... ναί, κάτι μοῦ κρύβει... Ὥστε εἶμαι βαρειὰ ἄρρωστη; Θὰ πεθάνω!... Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶνε δυνατόν...

Τώρα θὰ κλείσω τὰ μάτια μου. Αὐτὸς εἶνε ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ εἶμαι φυλαγμένη ἀπ' ὅλους τους. Ἔτσι δὲν θὰ καταλαβαίνοιν τίποτα, δὲν θὰ φαντάζωνται τίποτα... Εἶμαι ἑβδομῆντα χρόνων... Κι' ὅμως δὲν εἶχα σκεφτεῖ ποτὲ ὥς τώρα τὸν θάνατο. Μιὰ φορὰ ὅμως θἄρθῃ κι' αὐτὸς — γιατὶ ὄχι τώρα; Πολλοὶ πεθαίνουν πολὺ νωρίτερα. Εἶμαι τόσο κουρασμένη!... Τόσο κουρασμένη!...

Μπῆκε κανεὶς μέσα στὸ δωμάτιο; Ἡ Ἔλσα; Εἶνε τὸ βῆμα τῆς Ἔλσας. Δὲν ἀνοίγω τὰ μάτια μου, μοῦ εἶνε πολὺ δύσκολο. Καταλαβαίνω ὡστόσο τὸ βῆμα τῆς Ἔλσας, ἀκόμα κι' ὅταν περπατάει στὰ νύχια. Μὰ γιατὶ περπατάει στὰ νύχια; Δὲν εἶνε ἐδῶ, κανένας ἑτοιμοθάνατος!

Δὲν θέλουν νὰ μοῦ τὸ ποῦν. Ὁ γιατρὸς λέει κι' αὐτὸς ψέμματα. Ὁ ἀγαπητὸς γιατρός μου μὲ τὴ βαρειὰ καὶ ἥσυχη φωνή του, λέει ψέμματα! Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγκινοῦμαι, γιατὶ αὐτὸ ἐμποδίζει τὴ θεραπεία... Ὥστε πιστεύουν λοιπόν, ἀλήθεια, πὼς θὰ ξαναγίνω καλά;

Ὅταν ἔχει κανεὶς θέλησι, μπορεῖ νὰ κάνῃ πολλὰ πράγματα. Ἂν πάρω στ' ἀλήθεια τὴν ἀπόφασι νὰ σηκωθῶ, νὰ κατεβῶ ἀτ' τὸ κρεββάτι, ναί, θὰ γίνω ἀμέσως καλά... Ἄχ, πῶς πονῶ! Ὁ ἱδρώτας... Ἡ ἀγωνία... Ἡ Ἔλσα σκουπίζει μὲ τὸ μαντῆλι τὸ μέτωπό μου... Εἶμαι τόσο ἀδύνατη!...

Ναί, ἔτσι εἶνε καλύτερα. Τώρα δὲν ἔχω πειὰ ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε. Κρατῶ πάντα κλειστὰ τὰ μάτια μου, εἶμαι πειὰ μόνη, ὁλομόναχη στὸν κόσμο. Ἐκεῖνος ποὺ τοῦ λένε ὅλοι ψέμματα, εἶνε ὁλομόναχος στὸν κόσμο...

Θὰ πεθάνω, τὸ ξέρω. Γιατὶ ὅμως ἀργεῖ νἄρθῃ ὁ θάνατος; Κι' ἡ Ἔλσα;... Ἡ Ἔλσα δὲν βρῆκε ἀκόμα ἄντρα, ἔπειτα ἀπὸ κεῖνον τὸν ἄτυχο ἔρωτά της... Θαρροῦν πὼς δὲν τὸ ξέρω... Ὅτι δὲν ξέρω τίποτα... Δὲν ὑποψιάζονται αὐτοὶ πὼς βρῆκα μιὰ μέρα τὸ ἀποκαλυπτικὸ ἐκεῖνο γράμμα...

Τί θ' ἀπογίνῃ ἡ Ἔλσα; Τὰ παιδιὰ τοῦ Ὄττο ἔπρεπε νἄρθουν ἐδῶ στὶς διακοπές. Τί κάνουν ἐκεῖ πέρα;... Ἔφτασαν τάχα ἡ διακοπὲς ἢ ὄχι; Θὰ ρωτήσω ἀργότερα τὸν Ὄττο γι' αὐτό. Πρῶτα πρέπει νὰ κανονίσω αὐτὸ... τὸ σπουδαιότερο... Τί ἦταν, ἀλήθεια, αὐτὸ ποὔθελα νὰ κανονίσω;... Ἄχ, εἶμαι τόσο κουρασμένη!... Τόσο κουρασμένη, Θεέ μου!...

Ἂν ἤξερα τί μὲ περιμένει τώρα! Τελειώνουν ἄραγε ὅλα μὲ τὸν θάνατο, ἢ ἀρχίζει κάτι καινούργιο;... Μιὰ ἀγωνία μὲ κυριεύει γι' αὐτό. Ἀπὸ τότε ποὔ ἤμουν μικρή, μιὰ ἀγωνία μὲ κυρίευε πρὶν ἀτ' τὸν ὕπνο... πρὶν ἀτ' τὸν θάνατο... Ὄχι, δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴν ἀγωνία αὐτή! Θέλω ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου! Θέλω νὰ δῶ φῶς!

— Λοιπόν, μητεροῦλα, κοιμήθηκες λιγάκι; Πολὺ καλά. Ὁ ὕπνος εἶνε τὸ καλύτερο ποὺ ἔχεις νὰ κάνῃς.

— Ναί, ναί, τὸ καλύτερο. Ὄττο, τὸ σπίτι πρέπει νὰ τὸ ξενοικιάσετε ἀμέσως, ἀφοῦ ἔχετε τὸ ἄλλο στὸ Χάλς... Καὶ τὴν Ἔλσα;... Θὰ τὴν πάρῃς μαζύ σου τὴν Ἔλσα;

— Μά, μητεροῦλα, τί φοβερὰ πράγματα εἶνε αὐτὰ ποὺ λὲς τώρα; Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μιλᾶμε γιὰ τέτοια πράγματα. Ὅταν θἄναι καιρός, νὰ τὸ ξέρῃς, μπορεῖς νὰ ὑπολογίζῃς σ' ἐμένα καὶ στὴ Μίννα γι' αὐτό...

— Καὶ τὰ παιδιὰ τί θὰ κάνουν στὶς διακοπές;

— Θὰ φροντίσουμε ἐμεῖς γιὰ ὅλα, μητεροῦλα, θὰ φροντίσουμε ἐμεῖς...

— Ναί, ναί, τὸ ξέρω, ἐσὺ εἶσαι ἄξιος... Μόνο λίγο παχὺς εἶσαι, Ὄττο, πρέπει νὰ ἀδυνατίσῃς λιγάκι, δὲν εἶσαι καλὸς μὲ τόση κοιλιά.

— Ναί, μητεροῦλα, ἔχεις δίκηο.

— Νά, βλέπεις, τώρα μιλᾶς σὰν νὰ βρίσκεσαι κοντὰ στὸ κρεββάτι ἑνὸς ἑτοιμοθάνατου. Μὴν προσπαθεῖς νὰ πῆς πάλι ψέμματα. Θέλω νὰ ψάλῃ γιὰ μένα ὁ παπᾶ-Κλίγκλερ, ὄχι ὁ ἄλλος... Ἀκοῦτε;

— Μά, μητεροῦλα...

— Τῆς πλύστρας τῆς εἶχα τάξει πὼς θὰ τῆς ἤδινα τὰ πιατάκια τοῦ γλυκοῦ, τῆς τὸ εἶχα πεῖ σχεδὸν σ' ἀστεῖα, ἀλλὰ τώρα θέλω νὰ κρατήσω τὴν ὑπόσχεσί μου, γιὰ νὰ μὴ λέῃ...

— Μὴ μιλᾶς τόσο πολύ, μητεροῦλα. Τώρα θὰ σοῦ κάμουν τὴν ἔνεσι καὶ θὰ ξανακοιμηθῆς λιγάκι, κι' ἔπειτα θὰ τὰ βλέπῃς ὅλα διαφορετικά. Σὲ ὀχτὼ μέρες θὰ μπορέσῃς νὰ σηκωθῆς, καὶ τότε θὰ γελᾶς μόνη σου γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ λόγια... Νά, βλέπεις, ἡ Ἔλσα βγαίνει ἔξω ἀτ' τὴν κάμαρα, γιατὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀκούῃ αὐτὰ τὰ λόγια. Κλαίει...

— Ναί, καὶ τοῦ μικροῦ Πέτερ νὰ τοῦ πάρετε δάσκαλο, γιὰ νὰ τοῦ κάνῃ ἰδιαίτερο μάθημα, ἂν δὲν πάει καλὰ στὰ μαθηματικά. Τὰ παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ τὰ δέρνουν χωρὶς λόγο. Καὶ στὴ Μίννα... ναί, πές της χαιρετίσματα ἀπὸ μένα... Τῆς εἶχα φερθεῖ μὲ μεγάλη αὐστηρότητα, ἀλλὰ εἶνε καλὴ γυναῖκα γιὰ σένα, τὸ εἶδα...

— Ναί, μητέρα...

— Ὅταν θὰ δῆς πὼς ἔφτασε ἡ στιγμή, καταλαβαίνεις, ἡ στιγμὴ τοῦ θανάτου, πιάσε με ἀπ' τὸ χέρι. Δόσμου ὑπόσχεσι πὼς θὰ μὲ πιάσῃς... Ἐγὼ σ' ἔφερα στὸν κόσμο. Θέλω νὰ τὸ κάνῃς...

— Ναί, μητέρα.

— Ὁ θάνατος εἶνε τόσο δύσκολος!... Ἄχ, αὐτὴ ἡ ἀγωνία!...

ΣΤΙΧΟΙ

ΕΛΕΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΥΛΛΙΑ

Τί ἔχεις ἀγέρι μέσ' στὰ δάση
Κι' ἀναστενάζεις θλιβερά;
—Τὰ μαδημένα κλαίω λουλούδια
Ποὺ μοῦ μυρώναν τὰ φτερά.

Γιατὶ νεράκι στὴν κοιλάδα
Θλιμμένο τραγουδᾶς σκοπό;
— Κλαίω τὴ χαμένη ποτισνάδα
Πῶτρεχα μέσα χαρωπό.

Γιατί, γιατί, τρελλὸ πουλάκι,
Τώρα μὲ πόνο κελαϊδεῖς;
— Κλαίω τῆς ἀνοιξῆς τὰ κάλλη
Ποὺ πέταξαν ἀπὸ τὴ γῆς.

Τί ἔχεις καὶ σὺ κι' ἀναστενάζεις,
Πικρὴ κι' ἀγέλαστη καρδιά;
— Κλαίω τῆς ἀγάπης τὴν ἐλπίδα
Ποὺ μὄφυγε παντοτεινά!

Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ